

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΕΥΡΕΣΗ ΤΗΣ C_f ΟΤΑΝ ΙΣΧΥΕΙ $f(x) = g(x) + c$

- (I) Για να βρω την C_f όταν $f(x) = g(x) + c, c > 0$ μεταφέρω την C_g παράλληλα με τον εαυτό της πάνω στο άξονα y' κατα $|c|$ μονάδες προς τα πάνω
- (I) Για να βρω την C_f όταν $f(x) = g(x) + c, c < 0$ μεταφέρω την C_g παράλληλα με τον εαυτό της πάνω στο άξονα y' κατα $|c|$ μονάδες προς τα κάτω

ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Για να βρώ την C_f όταν $f(x) = g(x) + c$ μεταφέρω την C_g παράλληλα με τον εαυτό της πάνω στο άξονα y' κατα $|c|$ μονάδες "σύμφωνα με το πρόσημο της c "

Σύμφωνα με το πρόσημο της c δηλ. αν $c > 0$ μεταφέρω την C_g παράλληλα με τον εαυτό της πάνω στο άξονα y' προς τα πάνω ενω αν $c < 0$ μεταφέρω την C_g παράλληλα με τον εαυτό της πάνω στο άξονα y' προς τα κάτω

ΕΥΡΕΣΗ ΤΗΣ C_f ΟΤΑΝ ΙΣΧΥΕΙ $f(x) = g(x+c)$

- (I) Για να βρω την C_f όταν $f(x) = g(x+c), c > 0$ μεταφέρω την C_g παράλληλα με τον εαυτό της πάνω στο άξονα x' κατα $|c|$ μονάδες προς τα αριστερά
- (I) Για να βρω την C_f όταν $f(x) = g(x+c), c < 0$ μεταφέρω την C_g παράλληλα με τον εαυτό της πάνω στο άξονα x' κατα $|c|$ μονάδες προς τα δεξιά

ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Για να βρώ την C_f όταν $f(x) = g(x+c)$ μεταφέρω την C_g παράλληλα με τον εαυτό της πάνω στο άξονα x' κατά $|c|$ μονάδες "αντίθετα με το πρόσημο της c "

Αντίθετα με το πρόσημο της c δηλ. αν το $c > 0$ μεταφέρω την C_g παράλληλα με τον εαυτό της πάνω στο άξονα x' προς τα αριστερά ενω αν $c < 0$ μεταφέρω την C_g παράλληλα με τον εαυτό της πάνω στο άξονα x' προς τα δεξιά

ΕΥΡΕΣΗ ΤΗΣ C_f ΟΤΑΝ $f(x) = -g(x)$

Αν $f(x) = -g(x)$ τότε C_f είναι η συμμετρική της C_g ως προς τον άξονα x'

ΕΥΡΕΣΗ ΤΗΣ C_f ΟΤΑΝ $f(x) = |g(x)|$

Για να βρω την C_f όταν $f(x) = |g(x)|$ τότε:

$$\left\{ \begin{array}{l} (\text{I}) \text{ Αν } g(x) \geq 0 \text{ η } C_f \text{ και η } C_g \text{ ταυτίζονται} \\ (\text{II}) \text{ Αν } g(x) < 0 \text{ η } C_f \text{ και η συμμετρική της } C_g \text{ ως τον άξονα } x' \end{array} \right.$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1.

Αν $f(x) = x^3 - 2x^2 - 5x + 6$ να βρεθούν τα σημεία τομής της C_f με τους άξονες x' και y'

$$D_f = \mathbb{R}$$

Αν $A(x, y) \in x'x \cap C_f$. Τότε θα έχω:

$$A(x, y) \in x'x \cap C_f \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} A(x, y) \in x'x \\ A(x, y) \in C_f \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} y = 0 \\ y = f(x) \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} y = 0 \\ f(x) = 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} y = 0 \\ x^3 - 2x^2 - 5x + 6 = 0 \end{array} \right\}$$

Εστω ρ ακέραια ρίζα την πολυωνυμικής εξίσωσης (1). Επειδή ρ ακέραια ρίζα μιας πολυωνυμικής εξίσωσης με ακεραίους συντελεστές θα πρέπει να διαιρεί το σταθερό όρο του πολυωνύμου. Συνεπώς οι πιθανές τιμές του ρ είναι $\pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 6$. Αν $\rho = 1$ από το σχήμα του Horner θα έχω:

1	-2	-5	6	$\rho = 1$
	$1 \cdot 1 = 1$	$-1 \cdot 1 = -1$	$-6 \cdot 1 = -6$	
1	$-2 + 1 = -1$	$-1 - 5 = -6$	$-6 + 6 = 0$	

$$E\chi\omega: \pi(x) = x^2 - x - 6, v(x) = 0$$

Από την ταυτότητη της Ευκλείδειας διαιρέσης θα έχω:

$$x^3 - 2x^2 - 5x + 6 = (x - \rho)\pi(x) + v(x) \Leftrightarrow x^3 - 2x^2 - 5x + 6 = (x - 1)(x^2 - x - 6) \quad (2)$$

Από τις σχέσεις (1), (2) θα έχω:

$$(1) \Leftrightarrow x^3 - 2x^2 - 5x + 6 = 0 \stackrel{(2)}{\Leftrightarrow} (x - 1)(x^2 - x - 6) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x - 1 = 0 \\ x^2 - x - 6 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x^2 - x - 6 = 0 \end{cases}$$

$$E\chi\omega: x^2 - x - 6 = 0 \quad (3)$$

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = (-1)^2 - 4 \cdot (-6) \cdot 1 = 1 + 24 = 25 > 0$$

Επειδή $\Delta > 0$ η δευτεροβάθμια εξίσωση (3) έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες:

$$x_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{1 \pm \sqrt{25}}{2} = \frac{1 \pm 5}{2} = \begin{cases} \nearrow \frac{1+5}{2} = 3 \\ \searrow \frac{1-5}{2} = -2 \end{cases}$$

Συνεπώς η C_f τέμνει τον άξονα x' στα σημεία $A_1(-2, 0), A_2(1, 0), A_3(3, 0)$

Αν $B(x, y) \in y'y \cap C_f$. Τότε θα έχω:

$$B(x, y) \in y'y \cap C_f \Leftrightarrow \begin{cases} B(x, y) \in y'y \\ B(x, y) \in C_f \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ y = f(0) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ y = 6 \end{cases}$$

Συνεπώς η C_f τέμνει τον άξονα y' στο σημείο $B(0, 6)$

2.

Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει

$$f^3(x) - 3f^2(x) + 7f(x) = x^2 - 5x + 8$$

Να δείξετε ότι η C_f βρίσκεται πάνω από τον άξονα x' για κάθε $x \in \mathbb{R}$

$$f^3(x) - 3f^2(x) + 7f(x) = x^2 - 5x + 8 \Leftrightarrow f(x)[f^2(x) - 3f(x) + 7] = x^2 - 5x + 8$$

Θεωρώ το τριώνυμο $t^2 - 3t + 7$

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = (-3)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 7 = 9 - 28 = -17$$

Επειδή $\alpha = 1 > 0$ και $\Delta < 0$ το τριώνυμο $t^2 - 3t + 7$ είναι παντού θετικό

Οπότε $\theta\alpha \epsilon\chi\omega f^2(x) - 3f(x) + 7 > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Θεωρώ το τριώνυμο $x^2 - 5x + 8$

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = (-5)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 8 = 25 - 32 = -7$$

Επειδή $\alpha = 1 > 0$ και $\Delta < 0$ το τριώνυμο $x^2 - 5x + 8$ είναι παντού θετικό

$$\left. \begin{array}{l} f(x)[f^2(x) - 3f(x) + 7] = x^2 - 5x + 8 \\ f^2(x) - 3f(x) + 7 > 0 \\ x^2 - 5x + 8 > 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} f(x) = \frac{x^2 - 5x + 8}{f^2(x) - 3f(x) + 7} \\ f^2(x) - 3f(x) + 7 > 0 \\ x^2 - 5x + 8 > 0 \end{array} \right\} \Rightarrow$$

$$f(x) > 0$$

Συνεπώς η C_f βρίσκεται πάνω από τον άξονα x' για κάθε $x \in \mathbb{R}$

3.

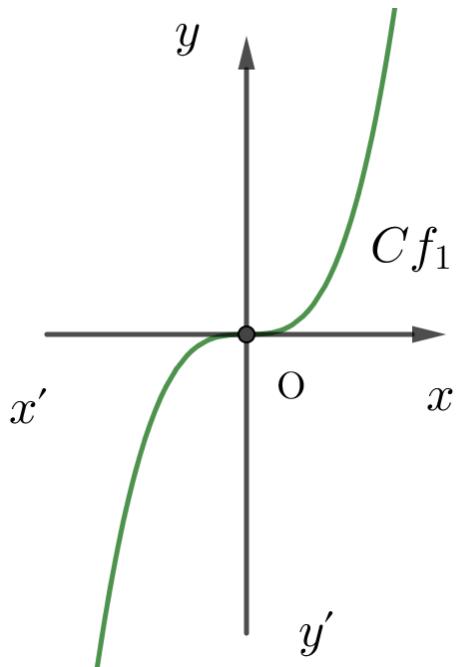
Να γίνει η γραφική παράσταση της συνάρτηση $f(x) = x^3 + 3x^2 + 3x$

$$E\chi\omega : D_f = \mathbb{R}$$

$$f(x) = x^3 + 3x^2 + 3x = x^3 + 3x^2 + 3x + 1 - 1 = x^3 + 3 \cdot x^2 \cdot 1 + 3 \cdot x \cdot 1^2 + 1^3 - 1$$

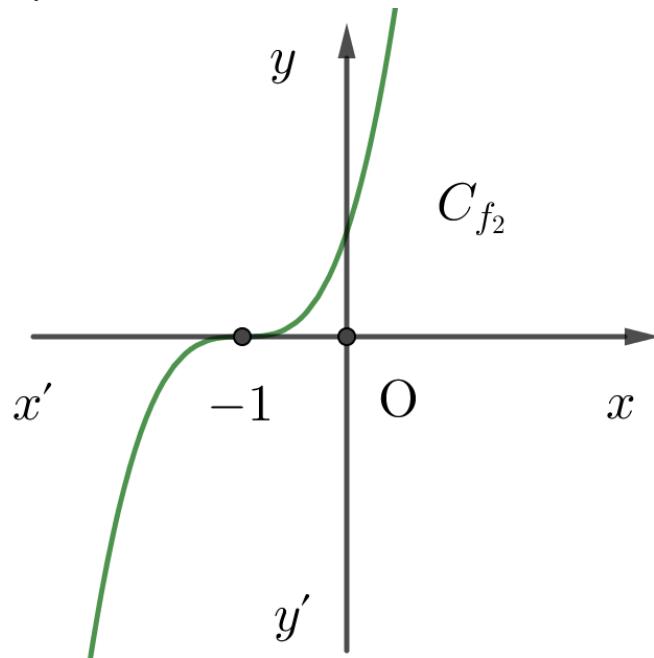
$$\begin{aligned} & a^3 + 3 \cdot a^2 \cdot \beta + 3 \cdot \alpha \cdot \beta^2 + \beta^3 = (\alpha + \beta)^3 \\ & = (x+1)^3 + 1 \end{aligned}$$

$$\Theta\epsilon\omega\tau\eta\sigma\eta f_1(x) = x^3$$

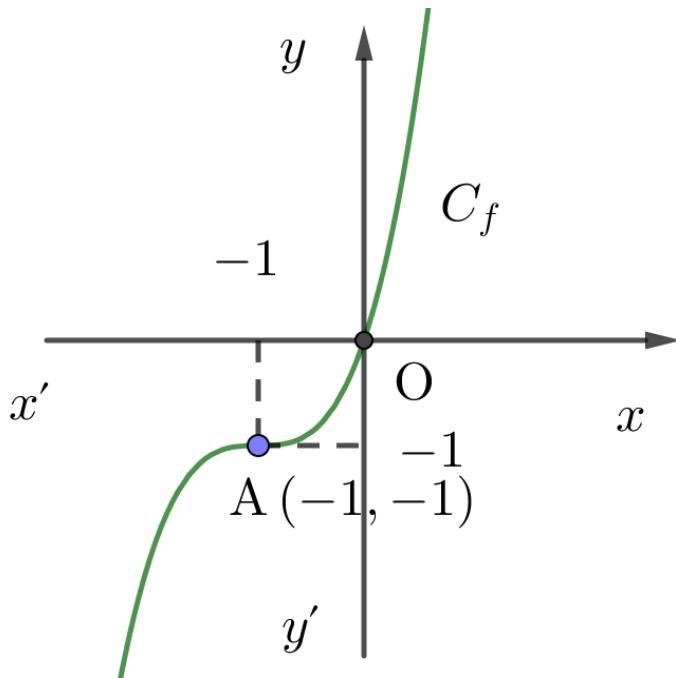
Θεωρώ την συνάρτηση $f_2(x) = f_1(x+1) = (x+1)^3$

Για να βρω την C_{f_2} μεταφέρω την C_{f_1} πάνω στο άξονα x' κατα 1-μονάδα προς τα αριστερά.

Εχω: $f(x) = f_2(x) - 1 = (x+1)^3 - 1$

Για να βρω την C_f μεταφέρω την C_{f_2} πάνω στο άξονα y' κατα 1-μονάδα προς τα κάτω.

4.

Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο $f(x) = \lambda^2 x^2 - \lambda(\lambda - 2)x + 1 - 2\lambda$, $\lambda \in \mathbb{R}$

Να αποδείξετε ότι η C_f διέρχεται από ένα σταθερό σημείο

- (I) Γράφω τον τύπο της f ως ένα πολυώνυμο δευτέρου με μεταβλητή το λ δηλ. $f(x) = \alpha\lambda^2 + \beta\lambda + \gamma$, $\alpha, \beta, \gamma : \text{Παραστάσεις του } x$
- (II) Επειδή θέλω η C_f να περνάει από σταθερό σημείο για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$ θα πρέπει να ισχύει $\alpha = \beta = 0$
- (III) Από την σχέση $\alpha = \beta = 0$ προσδιορίζω τα σταθερό σημείο

$$f(x) = \lambda^2 x^2 - \lambda(\lambda - 2)x + 1 - 2\lambda = \lambda^2 x^2 + (-\lambda^2 + 2\lambda)x + 1 - 2\lambda =$$

$$\lambda^2 x^2 - \lambda^2 x + 2\lambda x + 1 - 2\lambda = \lambda^2 (x^2 - x) + 2\lambda (x - 1) + 1$$

Η C_f για να περνάει από σταθερό σημείο για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$ θα πρέπει

οι συντελεστές του λ και λ^2 να είναι μηδέν. Συνεπώς θα ισχύει:

$$\begin{cases} x^2 - x = 0 \\ x - 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x(x - 1) = 0 \\ x = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \text{ ή } x - 1 = 0 \\ x = 1 \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\left\{ \begin{array}{l} x = 0 \\ x = 1 \\ ((\text{Άποπο})) \end{array} \right\} \nmid (x = 1) \Leftrightarrow x = 1$$

Τότε θα έχω $f(1)=1$. Οπότε $A(1,1) \in C_f$ για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$

5.

Δίνεται η συνάρτηση $f(x)=x-x^2, x \in \mathbb{R}$

(I) Να βρείτε τις τιμές του $x \in \mathbb{R}$ για τις οποίες η C_f βρίσκεται πάνω από τον άξονα x'

(II) Αν η C_f βρίσκεται κάτω από την ευθεία $y=-x+\kappa$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ να αποδείξετε ότι $\kappa > 1$

(I) Η C_f βρίσκεται πάνω από τον άξονα x' όταν ισχύει:

$$f(x) > 0 \Leftrightarrow x - x^2 > 0$$

Θωράκη την δευτεροβάθμια εξίσωση: $x - x^2 = 0$

$$x - x^2 = 0 \Leftrightarrow x(1-x) = 0 \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x=0 \\ 1-x=0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x=0 \\ x=1 \end{array} \right\}$$

x	$-\infty$	0	1	$+\infty$
$x - x^2$	-	0	+	-

$$x - x^2 > 0 \Leftrightarrow x \in (0,1)$$

(II) Αν η C_f βρίσκεται κάτω από την ευθεία $y=-x+\kappa$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ όταν ισχύει:

$$\begin{aligned} \left\{ \begin{array}{l} f(x) < -x + \kappa \\ \text{Για κάθε } x \in \mathbb{R} \end{array} \right\} &\Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x - x^2 < -x + \kappa \\ \text{Για κάθε } x \in \mathbb{R} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x - x^2 + x - \kappa < 0 \\ \text{Για κάθε } x \in \mathbb{R} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \\ \left\{ \begin{array}{l} -x^2 + 2x - \kappa < 0 \\ \text{Για κάθε } x \in \mathbb{R} \end{array} \right\} &\Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} -(x^2 - 2x + \kappa) < 0 \\ \text{Για κάθε } x \in \mathbb{R} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x^2 - 2x + \kappa > 0 \\ \text{Για κάθε } x \in \mathbb{R} \end{array} \right\} \end{aligned}$$

Γνωρίζω ότι το τριώνυμο $\alpha x^2 + \beta x + \gamma$ είναι παντού θετικό όταν $\alpha > 0$ και $\Delta < 0$. Οπότε θα πρέπει να ισχύει:

$$\left\{ \begin{array}{l} \alpha = 1 > 0 \\ \Delta < 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \beta^2 - 4\alpha\gamma < 0 \Leftrightarrow (-2)^2 - 4\kappa < 0 \Leftrightarrow 4(1-\kappa) < 0 \Leftrightarrow$$

Οταν διαιρώ και τα δύο μέλη μιας
ανίσωσης με ένα αρνητικό αριθμό
προκύπτει επερόστροφη ανίσωση

$$1 - \kappa < 0 \Leftrightarrow -\kappa < -1 \Leftrightarrow \frac{-\kappa}{-1} > \frac{-1}{-1} \Leftrightarrow \kappa > 1$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.

Αν $f(x) = x^3 - 6x^2 + 11x - 6$ να βρεθούν τα σημεία τομής της C_f
με τους άξονες x' και y'

2.

Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει
 $f^3(x) - 2f^2(x) + 5f(x) = x^2 - 3x + 3$

Να δείξετε ότι η C_f βρίσκεται πάνω από τον άξονα x' για κάθε $x \in \mathbb{R}$

3.

Να γίνει η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = x^3 - 3x^2 + 3x$

4.

Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο $f(x) = \lambda x^3 - 3\lambda x + 2\lambda + 1, \lambda \in \mathbb{R}$

Να αποδείξετε ότι η C_f διέρχεται από δυο σταθερά σημεία

5.

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x - 2x^2, x \in \mathbb{R}$

(I) Να βρείτε τις τιμές του $x \in \mathbb{R}$ για τις οποίες η C_f βρίσκεται πάνω από τον άξονα x'

(II) Αν η C_f βρίσκεται κάτω από την ευθεία $y = -3x + \kappa$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ να αποδείξετε ότι $\kappa > 2$

6.

Δίνονται οι συναρτήσεις $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ που ικανοποιούν την σχέση $2f(x) + 3f(1-x) = 5g(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Να αποδείξετε ότι η C_f και η C_g έχουν ένα τουλάχιστον κοινό σημείο

Υπόδειξη: $1 - x = x \Leftrightarrow x = \frac{1}{2}$. Θέτω $x = \frac{1}{2}$ στην σχέση

$2f(x) + 3f(1-x) = 5g(x)$